

KARTA KURSU

rok akademicki 2024/2025

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: stacjonarny

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: III

Semestr: V (zimowy)

Nazwa	Diagnoza psychologiczna A
Nazwa w j. ang.	Psychological assessment A

Koordinator	dr Agnieszka Fudali-Czyż	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Fudali-Czyż mgr Elżbieta Szpakiewicz
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest ukazanie teoretycznych i aplikacyjnych aspektów diagnozy psychologicznej oraz zapoznanie studentów z podstawowymi metodami diagnozowania (wywiad, obserwacja). Dodatkowym celem kursu jest zapoznanie studentów z założeniami oraz możliwościami i zasadami stosowania wybranych technik projekcyjnych oraz analizy wytworów w procesie diagnostycznym. Na wstępie przedstawiane są: pojęcie, przedmiot i modele diagnozy psychologicznej. Następnie prezentowane są etapy procesu diagnostycznego oraz kwestie związane z relacją diagnostyczną w wymiarze psychospołecznym. Podczas ćwiczeń studenci rozwijają podstawowe umiejętności związane ze stosowaniem różnych metod w procesie diagnostycznym. Ponadto studenci pogłębiają świadomość ograniczeń i typowych błędów w pracy psychologa-diagnosty, a także rozumienie potrzeby nieustannego doskonalenia swoich kompetencji diagnostycznych.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych pojęć i teorii z zakresu metodologii badań psychologicznych i wnioskowania statystycznego
--------	--

Umiejętności	Podstawowe umiejętności w zakresie czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych oraz odczytywania wyników prostych analiz statystycznych
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Potrafi scharakteryzować modele diagnozy psychologicznej oraz etapy procesu diagnostycznego. Posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą etyki w diagnozowaniu i standardów diagnozy.	K_W05, K_W12, K_W14 K_W05, K_W12
	W02 Potrafi wymienić różne rodzaje wywiadu i obserwacji psychologicznej, zna zasady ich przeprowadzania oraz zapisu i interpretacji danych. Zna zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej.	K_W05, K_W12
	W03 Potrafi scharakteryzować założenia i budowę technik projekcyjnych na przykładzie Testu Rorschacha, Testu Murray'a i Testu Zdań Niedokończonych Rottera oraz zasady analizy wytworów na przykładzie rysunków dzieci i dorosłych. Zna zasady ich konstruowania i adaptacji. Zna sposoby określania własności psychometrycznych narzędzi pomiarowych.	

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Potrafi zaplanować proces diagnostyczny z użyciem metod jakościowych, dostosowując ich formę i treść do celów w konkretnym przypadku.	K_U01, K_U02, K_U07
	U02 Potrafi przeprowadzić badanie diagnostyczne z użyciem wywiadu, obserwacji, technik projekcyjnych lub analizy wytworu, zapisać dane i zinterpretować je.	K_U07
	U03 Potrafi zredagować krótki raport z przeprowadzonego badania diagnostycznego, zawierający opis użytych metod, procedury oraz wyników wraz z interpretacją.	K_U03, K_U06, K_U07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Ma świadomość ograniczeń i typowych błędów związanych ze stosowaniem metod jakościowych w diagnozie psychologicznej.	K_K06
	K02 Jest świadomy kompetencji i uprawnień, jakie musi posiadać osoba wykorzystująca w pracy metody diagnostyki.	K_K06
	K03 Rozumie potrzebę doskonalenia swoich kompetencji diagnostycznych podczas studiów, szkoleń i superwizji.	K_K02

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	15			30									
45													

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady i ćwiczenia odbywają się stacjonarnie.

Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną i dyskusją grupową.

Ćwiczenia: prezentacja metod i technik diagnostycznych, analiza literatury, analiza filmów, studia przypadków, ćwiczenia indywidualne i grupowe, burza mózgów, prezentacje z objaśnieniem, analiza materiałów zebranych przez studentów, praca z tekstem. Projekt indywidualny: analiza i interpretacja wyników przeprowadzonego badania psychologicznego z wykorzystaniem metod diagnostycznych poznanych na zajęciach.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E-learning	Grzydydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapisemna (esej)	Examinustny	Examinpismny	Inne
W01						x						x	

W02						x							x	
W03						x							x	
U01						x	x						x	
U02						x	x						x	
U03						x	x						x	
K01						x	x							
K02						x	x							
K03						x	x							

Kryteria oceny	<p>Egzamin testowy (30 pytań) przeprowadzony stacjonarnej (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt; ocena 3.0: 19-20 popr. odp.; ocena 3.5: 21-22 popr. odp.; ocena 4.0: 23-26 popr. odp.; ocena 4.5: 27-28 popr. odp.; ocena 5.0: 29-30 popr. odp)</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń: udokumentowanie 3 spotkań z osobą badaną (transkrypcje wywiadów, wyniki badania technikami projekcyjnymi), poprawne wykonanie projektu indywidualnego - napisanie raportu z badania psychologicznego, aktywny udział w zajęciach, obecność obowiązkowa (dopuszczalna max 1 nieobecność)</p>
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Pojęcie, przedmiot i modele diagnozy psychologicznej.
2. Sposoby ujmowania procesu diagnostycznego i jego etapy. Diagnozowanie jako postępowanie badawcze.
3. Techniki projekcyjne – podstawowe zagadnienia: pojęcie projekcji, zalety oraz wady technik projekcyjnych. Rodzaje i przykłady metod projekcyjnych. Kontrowersje związane z używaniem technik projekcyjnych.
4. Rysunek projekcyjny na przykładzie Testu Rysunku Rodziny Braun-Gałkowskiej.
5. Testy zdań niedokończonych na przykładzie Testu Niedokończonych Zdań Rottera (RISB).
6. Testy apercpcji tematycznej na przykładzie Testu Apercpcji Tematycznej Murraya (TAT) oraz Testu Apercpcji Tematycznej dla Dzieci (CAT-H / CAT-A). Test Plam Atramentowych Rorschacha - kontrowersje.
7. Etyczne aspekty diagnozy psychologicznej.
8. Standardy diagnozy psychologicznej.

Ćwiczenia:

1. Wywiad jako jedna z podstawowych metod diagnostycznych. Definicja wywiadu, typy wywiadów. Kontakt diagnostyczny.
2. Przygotowanie wywiadu i sposoby jego prowadzenia. Struktura wywiadu, tematyka wywiadu, pytania w wywiadzie diagnostycznym.
3. Obserwacja jako jedna z podstawowych metod diagnostycznych: przedmiot i cel obserwacji, rodzaje obserwacji.
4. Sposoby pozyskiwania danych obserwacyjnych. Planowanie badań obserwacyjnych. Ćwiczenia praktyczne.
5. Korzyści oraz ograniczenia obserwacji i wywiadu w poznawaniu człowieka. Sposoby rejestracji, opracowywania oraz interpretacji danych obserwacyjnych oraz pochodzących z wywiadu.
6. Transkrypcja danych, interpretacja, rola diagnosty, błędy diagnostyczne.
7. Analiza treści wywiadów przeprowadzonych przez studentów dotyczących aktualnej sytuacji osoby badanej i planów na przyszłość.
8. Analiza treści wywiadów przeprowadzonych przez studentów dotyczących przeszłości osoby badanej.
9. Techniki projekcyjne w badaniu diagnostycznym.
10. Analiza wytworów na przykładzie rysunku. Analiza opowiadań, pamiętników, blogów - możliwości i ograniczenia.
11. Techniki projekcyjne na przykładzie TAT - ćwiczenia w interpretowaniu.
12. Analiza wyników badań przeprowadzonych przez studentów z wykorzystaniem RISB.
13. Przygotowywanie poprawnego raportu z badania psychologicznego.
14. Kwestie etyczne w diagnozie psychologicznej – studia przypadków.
15. Omówienie projektów indywidualnych studentów. Podsumowanie zajęć: wywiad i obserwacja jako podstawowe narzędzia w rękach psychologa, wykorzystanie technik projekcyjnych w procesie diagnostycznym.

Wykaz literatury podstawowej

1. Stemplewska-Żakowicz, K. (2016). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. GWP (s. 13-43, 57-149, 159-176; 209-226).
2. Braun-Gałkowska, M. (2017). *Rysunek projekcyjny*. WAM (s.15-93).
3. Jaworowska, A., Matczak, A. (2008). *RISB. Test Niedokończonych Zdań Rottera. Polskie normalizacje. Podręcznik*. PTP.
4. Rorschach, R. (2009). *ROR. Test Rorschacha – tablice*. PTP.
5. Bellak, L., Abrams, D. M. (2008). *CAT-A. Test Apercepcji Tematycznej dla Dzieci. Wersja z Postaciami Zwierząt. Podręcznik*. PTP.
6. Bellak, L., Bellak, S. S., Hurvich, M. S. (2008). *CAT-H. Test Apercepcji Tematycznej dla Dzieci. Wersja z Postaciami Ludzi. Podręcznik*. PTP.
7. Murray, H. (1987). *TAT - Test Apercepcji Tematycznej. Podręcznik*. PTP.
8. Ogólnopolska Sekcja Diagnostyki Psychologicznej PTP (2018). *Standardy diagnostyki psychologicznej. Nowelizacja*. (<https://ptp.krakow.pl/wp-content/uploads/2021/01/Nowelizacja-Standardów-diagnostyki-psychologicznej.pdf>)
9. Polskie Towarzystwo Psychologiczne (2018). *Kodeks Etyczny Psychologa*. (http://www.ptp.org.pl/teksty/NOWY_KODEKS_PTP.pdf)
10. Zespół ds. kodeksu w obszarze diagnostyki PTP (2020). *Szczegółowe przepisy etyczne dotyczące diagnostyki psychologicznej*. (<https://www.practest.com.pl/files/mojepliki/1.10.2020-r.-Diagnoza-psychologiczna-II-częci-KEP-PTP.-Dokument-po-konsultacjach-społecznych..pdf>)

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Lilienfeld, S. O., Wood, J. M., Garb, H. N. (2002). *Status naukowy technik projekcyjnych*. Wydawnictwo UJ.
2. Maurer, M. H. (2017). Draw, Write, Speak, Play: The Role of Projection in Diagnosis and Therapy of Children and Adolescents. In: M. H. Maurer (red.), *Child and Adolescent Mental Health*. IntechOpen.
3. Paluchowski, W. J. (2007). *Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
4. Stemplewska-Żakowicz, K. (2004). *O rzeczach widywanych na obrazkach i opowiadanych o nich historiach. TAT jako metoda badawcza i diagnostyczna*. Academica.
5. Stemplewska-Żakowicz, K., Paluchowski, J. W. (2014). Podstawy diagnozy psychologicznej. W: J. Strelau, D. Doliński (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki t. 2*. GWP.
6. Suchańska, A. (2007). *Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. S. 16-47, 193-249.
7. Wallon, A., Cambier, A., Engelhart, D. (1993). *Rysunek dziecka*. WSiP.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	34
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	-
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		125
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5